

SKRIVELSE

2016-04-07 NV-00436-16

Delredovisning av uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsprogram

Sammanfattning

Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen att aktivt bidra till att genomföra EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR eller Östersjöstrategin). Den här delredovisningen är en övergripande genomgång av hur Östersjöstrategins mål och delmål berör Naturvårdsverkets verksamhetsområde och hur vi avser att verka genom strategin för att dess mål ska uppnås. Fokus ligger på målet Rädda havsmiljön och Naturvårdsverket kommer i huvudsak att verka genom arbetet med Östersjöstrategins policyområde Farliga ämnen. Vi undersöker förutsättningarna för att verka genom Östersjöstrategin inom områdena miljöteknik och innovationer, hållbar stadsutveckling och klimatanpassning. Vi fortsätter utveckla det tidigare samarbetet med Havs- och vattenmyndigheten och Kemikalieinspektionen och bedömer att det finns förutsättningar för samarbete med ytterligare ett antal myndigheter inom ramen för Östersjöstrategin. En fördjupad analys kommer att göras i samband med att en projektplan för genomförandet av regeringsuppdraget om att aktivt bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen tas fram. Östersjöstrategin är en långsiktig process och Naturvårdsverkets arbete med och genom strategin kommer att utvecklas över tid.

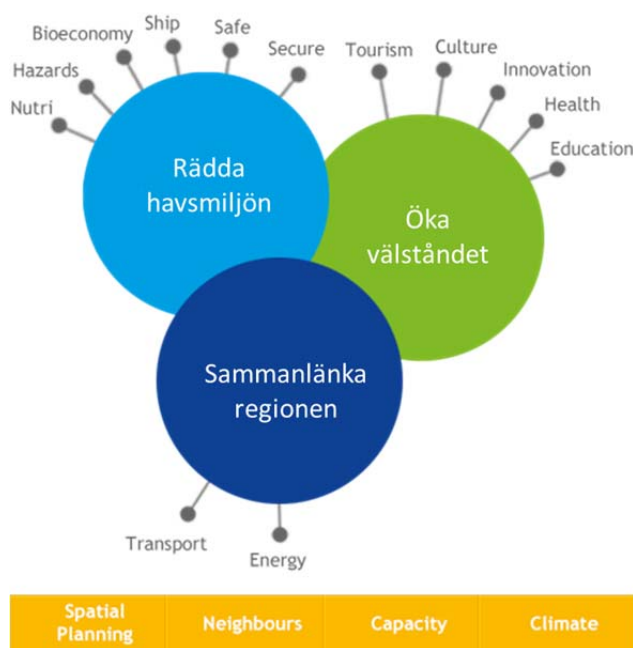
Uppdraget

Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen att aktivt bidra till att genomföra EU:s strategi för Östersjöregionen. Som en del i det arbetet ska Naturvårdsverket redogöra för vilka delmål i strategin som närmast berör myndighetens verksamhetsområde och hur myndigheten verkar genom strategin för att nå dessa mål. Naturvårdsverket ska också beakta näraliggande områden som faller under andra myndigheters huvudsakliga verksamhetsområden, specificera de delmål där vi bedömer att ett samarbete behöver inledas och redogöra för hur en sådan samverkan ska ske. Vidare ska Naturvårdsverket redogöra för bedömd och faktisk nytta och resultat för den egna myndigheten, annan offentlig förvaltning samt näringsliv. Allt detta ska göras med

utgångspunkt från regeringens prioriteringar av Östersjöstrategins mål Rädda havsmiljön samt berörda nationella miljö kvalitetsmål och generationsmålet. Denna del av uppdraget ska redovisas till Miljö- och energidepartementet senast 31 mars 2016. Redovisningsdatum har flyttats fram till senast 15 april 2016.

EU:s strategi för Östersjöregionen

EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR eller Östersjöstrategin) är den första makro-regionala strategin i Europa och syftar till att mobilisera EU:s stöd och resurser för att möta de gemensamma utmaningar som länderna i Östersjöregionen står inför i dag (EC 2009). Strategin har tre huvudmål: Rädda havsmiljön, Sammanlänka regionen och Öka välbefindandet, och varje mål har i sin tur fyra delmål. Strategins mål ska bli verklighet genom ett antal åtgärder och projekt vilka är uppdelade i tretton så kallade policyområden och fyra övergripande åtgärder, så kallade horisontella åtgärder (se figur 1). Strategins mål, policyområden och horisontella åtgärder beskrivs i strategins handlingsplan, senast uppdaterad 2015 (EC 2015).

Figur 1. Östersjöstrategins tre övergripande mål och tillhörande policyområden samt horisontella åtgärder.

EU-medlemsstater som ingår i strategin är Sverige, Danmark, Tyskland, Polen, Litauen, Lettland, Estland och Finland. Strategin uppmuntrar även samarbete med länder i regionens närområde, som Ryssland, Vitryssland, Norge och Island.

Styrning och genomförande av strategin

Europeiska kommissionen ansvarar för den strategiska samordningen och utvecklingen av strategin. Det politiska ansvaret och ledarskapet har Östersjöstrategins medlemsländer. Varje medlemsland har en så kallad nationell

kontaktpunkt som bland annat ska säkerställa den övergripande samordningen, stödja genomförandet på hemmaplan, samt utarbeta nationella ståndpunkter.

De tretton policyområdena samordnas av en eller flera policysamordnare (policy area coordinators, PACs) som har en nyckelfunktion i genomförandearbetet. De ansvarar för att leda arbetet framåt inom sitt ansvarsområde i nära dialog med berörda aktörer, samt samordna och identifiera nya flaggskeppsprojekt. Arbetet ska regelbundet rapporteras in till Europeiska kommissionen. Policy-samordnarna återfinns vanligtvis på departements- eller myndighetsnivå. Ledarskapet delas ofta mellan flera medlemsländer. De horisontella åtgärdsområdena leds främst av mellanstatliga organisationer eller andra aktörer på lokal och regional nivå.

Finansiering

Östersjöstrategin styrs av ”tre nej”: inga nya institutioner, ingen ny lagstiftning och ingen ny finansiering. Strategin utgår alltså från en budgetneutral grund och samarbetet bygger på ett mer samordnat användande av befintliga resurser. Merparten av medlen som används för att finansiera aktiviteter och projekt kommer från Europeiska socialfonden och från strukturfonderna, både de regionala och de gränsöverskridande programmen.

En viktig princip inom Östersjöstrategin är att koppla policy till genomförande, vilket främst görs genom flaggskeppsprojekt. I handlingsplanen finns ett hundratal flaggskeppsprojekt. Gemensamt för dessa är att de ska ha ett makroregionalt genomslag och vara representativa för de åtgärder som krävs för att nå målen med strategin.

Styrning och samordning i Sverige

Statsrådsberedningens EU-kansli samordnar och leder arbetet inom Regeringskansliet, men i stort sett samtliga departement är involverade i varierande grad och en interdepartemental arbetsgrupp (IDA-grupp) är tillsatt. Sveriges nationella kontaktpunkt finns i Statsrådsberedningen.

Det nationella ansvaret för genomförandet av strategin ligger på respektive departement, sammanlagt 23 myndigheter och samtliga 21 länsstyrelser. För att tydliggöra myndigheternas ansvar i genomförandet av strategins mål har flera regeringsbeslut fattats med uppdrag om att aktivt bidra till det nationella genomförandet. Den här delredovisningen är en del i Naturvårdsverkets uppdrag (M2016/0008 7/Nm). De som har i uppdrag att bidra till genomförandet av strategin ingår i ett särskilt nätverk under ledning av Tillväxtverket.

Regioner och län uppmuntras att beakta strategin i utarbetandet av sina regionala utvecklingsstrategier och identifiera områden i strategin där ett samarbete över gränserna kan bidra positivt till regionens tillväxtarbete.

Sverige har åtagit sig helt eller delat samordningsansvar för flera policyområden. Ett av dem är policyområdet farliga ämnen (Policy Area Hazards, PA Hazards). Ledningsansvaret speglar ett engagemang i respektive sakområde, men ska även ses som ett tecken på ansvarsfullt ledarskap för strategins genomförande. Även

andra områden som inte leds av Sverige prioriteras högt av regeringen. Sverige deltar också aktivt i genomförandet av dessa.

Delmål i strategin som närmast berör Naturvårdsverket

Östersjöstrategins tre övergripande mål ska ses som ömsesidigt förstärkande och allmänt vägledande för arbetet och har en tydlig resultatriktning.

Nedan följer en redogörelse av kopplingar mellan Östersjöstrategins mål och delmål och Naturvårdsverkets verksamhetsområde, med utgångspunkt i strategins prioriteringar och beskrivning av problem, åtgärder och regelverk under respektive mål och delmål. Se även bilaga 1. Naturvårdsverket berörs i huvudsak av målet Rättsliga miljö, men det finns även kopplingar till de andra två målen.

Rättsliga miljö

Målet Rättsliga miljö syftar till att uppnå god miljöstatus enligt EU:s marina direktiv, EU:s art- och habitatdirektiv, samt HELCOM:s Baltic Sea Action Plan. Östersjöstrategins handlingsplan pekar på vikten av att implementera hållbarhetsmålen i EU 2020-strategin, särskilt genom flaggskeppet Ett resurseffektivt Europa, samt EU:s sjunde miljöhandlingsprogram.

Se tabell 1 för delmål under målet Rättsliga miljö samt de av Naturvårdsverkets ansvarsområden som närmast berör strategins delmål.

Tabell 1. Delmål under Östersjöstrategins mål Rättsliga miljö samt områden som Naturvårdsverket ansvarar för som närmast berör strategins delmål.

Delmål under målet Rättsliga miljö i Östersjöstrategin	Områden som Naturvårdsverket ansvarar för som närmast berör strategins delmål
<p><i>Rent vatten</i></p> <p>Delmålet syftar till att Östersjön ska bli rent från övergödande och farliga ämnen, med fokus på att minska övergödning. Östersjöstrategins handlingsplan anger bl.a. avloppsvatten, fartygstrafik och jordbruk som särskilt viktiga områden att arbeta inom för att minska tillförseln av övergödande ämnen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tillsynsvägledning avseende avloppsreningsverk • Tillsynsvägledning avseende dagvatten • Uppföljning av miljö kvalitetsmålet Frisk luft • Ingår i projekt- och styrgrupp för myndighetsprojektet CAP:s miljöeffekter
<p><i>Rik och levande biologisk mångfald</i></p> <p>Delmålet syftar till att bevara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skydd och förvaltning av värdefulla naturområden • Uppföljning av miljö kvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv samt Myllrande

<p>Östersjöns unika biologiska mångfald och kopplar till påverkan från bl.a. farliga ämnen, invasiva arter, fiske, ökad kustexploatering och utveckling av infrastruktur till havs.</p>	<p>våtmarker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppföljning av flertalet etappmål om biologisk mångfald, inklusive etappmål om ekosystemtjänster • Representera Sverige i den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster • Delat nationellt ansvar för invasiva främmande arter • Vägledning om strandskydd • Nationell samordning av friluftsliv • Samordning av nationell och regional miljöövervakning • Nationell miljögiftsövervakning • Vägledning om miljöfarlig verksamhet • Vägledning om farligt avfall • Uppföljning av preciseringarna Oavsiktligt bildade ämnen med farliga egenskaper och Förorenad mark under miljökvalitetsmålet Giftfri miljö • Uppföljning av miljökvalitetsmålet Frisk luft
<p><i>Ren och säker sjöfart</i></p> <p>Delmålet fokuserar på att minska miljöpåverkan från sjöfarten och riskerna för olyckor till havs. Minskade utsläpp till luft, oljespill, utsläpp av obehandlat avloppsvatten och farliga ämnen, samt introduktion av främmande arter omnämns särskilt i strategins handlingsplan.</p>	<p>Berörda områden som Naturvårdsverket ansvarar för, se övriga delmål.</p>
<p><i>Förbättrat samarbete för en god havsmiljö</i></p> <p>De gemensamma utmaningarna beskrivna i de tre tidigare delmålen kräver samarbete mellan alla Östersjöländer och länder i närområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grannlandssamarbete med Ryssland inom miljöfrågor • Deltagande i Arktiska rådets arbetsgrupper • Deltagande i Barentsrådets miljögrupp • Leder arbetet i flera av Nordiska

Ett utpekat syfte är att öka takten i genomförandet av HELCOM:s åtgärdsplan för Östersjön (BSAP) samt havsplanering.	Ministerrådets arbetsgrupper <ul style="list-style-type: none"> • Sveriges deltagande och underlag till FN:s luftvårdskonvention (CLRTAP)
--	--

Sammanlänka regionen

Det övergripande målet är att sammanlänka Östersjöregionen med utgångspunkt i regionens gemensamma behov, inklusive miljötillstånd och att föra människor närmare varandra. De huvudsakliga prioriteringarna är att förbättra transportvägar, säkra tillgänglighet och effektivitet på energimarknaden och sammanlänka människor i regionen.

Berörda områden som Naturvårdsverket ansvarar för, se ovan.

Öka välståndet

För att öka Östersjöregionens välstånd syftar målet till att insatser koncentreras till att anpassa regionen till EU:s inre marknad, implementera EU 2020, öka konkurrenskraften i regionen samt att anpassa regionen till klimatförändringar.

Tabell 2. Relevanta delmål under Östersjöstrategins mål Öka välståndet samt områden som Naturvårdsverket ansvarar för som närmast berör strategins delmål.

Relevanta delmål under målet Öka välståndet i Östersjöstrategin	Områden som Naturvårdsverket ansvarar för som närmast berör strategins delmål
<p><i>Östersjöstrategin bidrar till EU 2020</i></p> <p>Delmålet rymmer flera aspekter men bl.a. omnämns här forskning och innovationssamarbete för en hållbar tillväxt, flaggskeppet Ett resurseffektivt Europa och blå tillväxt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redovisning av Naturvårdsverkets bidrag till EU 2020 • Bidra till att regional tillväxt blir hållbart ur ett ekologiskt perspektiv • Miljöaspekter i EU:s strukturfonder • EU:s miljöprogram för miljöteknik och naturvård (Life+) • Återrapporteringskrav rörande aktiviteter som bedöms öka tillgången till eller efterfrågan på miljöteknik och innovationer
<p><i>Klimatanpassning och förbättrad krisberedskap</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i ett regeringsuppdrag till flera myndigheter "Plattform för hållbar stadsutveckling"

<p>Delmålet syftar till att öka samarbetet mellan Östersjöländerna i klimatanpassningsarbetet. Samarbetet inkluderar flera ämnesområden, till exempel biodiversitet i Östersjön.</p>	
--	--

Hur Naturvårdsverket verkar genom strategin för att nå dess mål, inklusive bedömd och faktisk nytta

Östersjöstrategin är en bred samarbetsplattform som täcker många policyområden och Naturvårdsverket berörs av flera mål och delmål (tabell 1 och 2). Strategins struktur och arbetsprocesser skiljer sig från många andra internationella samarbetsforum och det finns möjligheter att använda strategin som plattform för policyutveckling och genomförande av åtgärder i regionen inom flera av Naturvårdsverkets verksamhetsområden.

Områden där Naturvårdsverket avser att verka genom Östersjöstrategin

Samordning av policyområdet Farliga ämnen

Naturvårdsverket har sedan 2010 haft regeringens uppdrag att å Sveriges vägnar samordna Östersjöstrategins policyområde (PA) Farliga ämnen. Arbetet bedrivs i enlighet med riktlinjerna i EU- kommissionens handlingsplan för Östersjöstrategin och Naturvårdsverket har utsett en samordnare (policy area coordinator, PAC). Samordningen görs i nära samarbete med Kemikalieinspektionen och Havs- och vattenmyndigheten, bland annat genom en svensk arbetsgrupp samt deras deltagande i den internationella styrgruppen för policyområdet. För samordningsuppdraget ansöker Naturvårdsverket om delfinansiering från EU (Interreg Östersjöprogrammet).

Bedömd och faktisk nytta för Naturvårdsverket

Naturvårdsverket bidrar till svenska insatser i internationella havskonventioner, såsom Helsingforskommissionen (HELCOM) och Kommissionen för Nordostatlanten (OSPAR) och andra samarbetsorgan, till exempel Internationella sjöfartsorganisationen (IMO). Inom området farliga ämnen och utsläpp till luft finns kopplingar till ansvaret att samordna policyområdet Farliga ämnen inom Östersjöstrategin. Det gäller särskilt HELCOM, där en utpekad roll för Östersjöstrategin är att stödja implementeringen av HELCOM:s Baltic Sea Action Plan. Policyområdets samordnare deltar i HELCOM:s arbetsgrupp Pressure och HELCOM:s sekretariat är medlem i PA Farliga ämnens styrgrupp, vilket garanterar ett utbyte på policynivå. Den unika strukturen i Östersjöstrategin möjliggör sedan att PA Farliga ämnen kan stödja implementeringen av prioriterade områden på regional policynivå genom att stimulera till externt finansierade projekt, aktiviteter och nätverk som bidrar till genomförandet på lokal nivå. Policyområdet Farliga ämnen stödjer även genomförandet av Östersjöländernas åtgärdsprogram enligt EU:s vatten- och marina direktiv. Naturvårdsverkets samarbete med Havs- och vattenmyndigheten gällande havskonventionerna understöds genom arbetet med PA Farliga ämnen.

Utöver ovan nämnda insatser kan man, inom ramen för Östersjöstrategin, koppla samman redan pågående processer och fokusera på utsläpp av ämnen med hög relevans för Östersjön, som dioxin och kvicksilver.

Inom ramen för PA Farliga ämnen deltar Naturvårdsverket som partner i ett initieringsprojekt (IED-HazBref) med syfte att förbättra arbetet med farliga ämnen inom EU:s industriutsläppsdirektiv (IED). Genom att på regional nivå först utreda möjligheter, ta fram underlag och utveckla ett gemensamt synsätt underlättas Naturvårdsverkets ambition att driva liknande frågor i den större EU-kretsen. Projektet finansieras av EU via Östersjöstrategin efter rekommendation av policyområdet Farliga ämnen.

Projekt under PA Farliga ämnen kan också vara till nytta för Naturvårdsverket på andra sätt, till exempel genom att bidra med kunskapsinhämtning. Ett exempel är projektet BLASTIC som undersöker källor och spridningsvägar av plastavfall till Östersjön. Projektet bidrar till både ordinarie arbete på Naturvårdsverket med avfallshantering och nedskräpning, och ett särskilt uppdrag från regeringen om att utreda källor till och spridningsvägar av mikroplast i havet.

Naturvårdsverket kan dra nytta av den kunskap om projektutveckling och EU-finansiering som utvecklas inom ramen för PA Farliga ämnen. Det kopplar också till Naturvårdsverkets finansiering och utvärdering av forskningsprojekt, inom till exempel BONUS. Till exempel finansierar Naturvårdsverket svenska projektpartners och är medlem i styrgruppen för projektet CHANGE, som också är flaggskeppsprojekt under PA Farliga ämnen.

Samordnaren deltar å Naturvårdsverkets vägnar i den svenska subkommittén för INTERREG Östersjöprogrammet med expertis om Östersjöfrågor.

Policyområdet Farliga ämnen kopplar även till flera av Naturvårdsverkets internationella samarbeten, till exempel det bilaterala samarbetet med Ryssland. Där har aktiviteter inom policyområdet utvecklats till konkreta samarbeten och utvecklingsmöjligheter med såväl Ryssland som HELCOM, till exempel inom området läkemedel i miljön. Närmare samarbete kan utvecklas med projekt och aktiviteter inom Arktiska rådet och Barentsrådet.

Områden där Naturvårdsverket undersöker förutsättningarna för att verka genom Östersjöstrategin

Utöver arbetet inom policyområdet Farliga ämnen, undersöker Naturvårdsverket förutsättningarna för att i framtiden utveckla insatser inom ramen för Östersjöstrategin inom vissa områden. Om och hur det eventuellt ska ske kommer att utvecklas i den projektplan som Naturvårdsverket tar fram för arbetet med regeringsuppdraget om att aktivt bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen (M2016/0008 7/Nm).

Hållbar stadsutveckling

Naturvårdsverket arbetar med hållbar stadsutveckling på flera sätt, bland annat genom att delta i ett regeringsuppdrag till flera myndigheter "Plattform för hållbar stadsutveckling" där bland annat fysisk planering, effektiv

energianvändning, vatten och avlopp samt hållbara system för transporter och avfall ingår. Det finns ett regionalt nätverk för städer runt Östersjön (Union of the Baltic Cities) som inom hållbar stadsutveckling arbetar med projektutveckling, kunskapsöverföring, goda exempel med mera. Naturvårdsverket undersöker möjligheterna att bidra till det pågående arbetet med hållbar stadsutveckling i regionen. Relevanta delmål i strategin är Rent vatten, Rik och levande biologisk mångfald, Östersjöstrategin bidrar till EU 2020 och Klimatanpassning och förbättrad krisberedskap. Det kan också ha direkta kopplingar till Naturvårdsverkets arbete inom policyområdet Farliga ämnen.

Miljöteknik och innovationer

Naturvårdsverket har ett återrapporteringskrav i regleringsbrevet 2016 om att redovisa vilka aktiviteter inom myndighetens verksamhetsområde som bedöms öka tillgången till eller efterfrågan på miljöteknik och innovationer, internationellt, nationellt och regionalt. Inom Östersjöstrategin finns ett särskilt policyområde för innovation med målet att öka samarbetet i regionen för att öka möjligheterna att utveckla och konkurrera med innovativa idéer för en hållbar utveckling. Naturvårdsverket ser här möjlighet att närmare undersöka hur arbetet med miljöteknik och innovationer kan utvecklas inom policyområdet Farliga ämnen och bidra till återrapporteringskravet. Relevanta delmål i strategin är Rent vatten, Rik och levande biologisk mångfald och Östersjöstrategin bidrar till EU 2020.

Klimatanpassning

Naturvårdsverket har tagit fram en strategi för hur det nationella arbetet med biologisk mångfald kan utvecklas för att på ett strategiskt sätt anpassas till ett förändrat klimat. Naturvårdsverket ingår i det svenska nationella klimatanpassningsnätverket. Inom ramen för Östersjöstrategin har Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) tagit fram en handlingsplan för hela Östersjöregionen genom projektet Baltadapt. Handlingsplanen ligger till grund för så kallade rundabordssamtal om ett samordnat klimatanpassningsarbete i Östersjöregionen. Samtalen mellan Östersjöländerna anordnas inom ramen för strategins horisontella åtgärdsområde Klimat. Naturvårdsverket undersöker möjligheterna att bidra till klimatanpassningsarbetet i regionen. Det relevanta delmålet i strategin är Klimatanpassning [och förbättrad krisberedskap]¹.

Delmål där Naturvårdsverket bedömer att ett samarbete behöver inledas med andra myndigheter

Inom ramen för policyområdet Farliga ämnen har Naturvårdsverket utvecklat samarbete med flera myndigheter, främst Havs- och vattenmyndigheten och Kemikalieinspektionen men även exempelvis Läkemiddelsverket och Tillväxtverket. Det är viktigt att bibehålla dessa samarbeten för att Naturvårdsverket på bästa sätt ska kunna uppfylla sin roll som policysamordnare för Farliga ämnen.

¹ Det relevanta delmålet i strategin är Klimatanpassning och och förbättrad krisberedskap men det är enbart klimatanpassning som är av intresse i detta sammanhang.

Rädda havsmiljön

I samband med de förnyade regeringsuppdragen att bidra till Östersjöstrategins genomförande bedömer Naturvårdsverket att det vore värdefullt om de svenska myndigheter som främst arbetar mot målet Rädda havsmiljön kan samlas i ett mindre nätverk (jämför med Tillväxtverkets Östersjönätverk) i syfte att utveckla samverkan och synergier.

Delmål Rik och levande biologisk mångfald

Inom ramen för policyområdet Farliga ämnen kan samverkan med Läkemedelsverket utökas. Policyområdet har en satsning på läkemedel i miljön där man arbetar fram en regional strategi för minskade utsläpp av läkemedel till Östersjön. Läkemedelsverket har tidigare drivit ett flaggskeppsprojekt inom policyområdet och det samarbete som redan etablerats har utvecklingspotential.

Ett utökat samarbete med lokala och regionala myndigheter och aktörer är önskvärt inom policyområdet Farliga ämnen. Det kan möjligtvis ske genom det föreslagna nationella nätverket för "Rädda havsmiljön" (se ovan) och genom Tillväxtverkets Östersjönätverk.

Delmål Förbättrat samarbete för en god havsmiljö

Naturvårdsverket bedömer att det kan finnas nytta av en ökad samordning och informationsutbyte mellan Östersjöstrategin och Nordiska ministerrådet (NMR), såväl på regional nivå som inom myndigheten. Arbetsgrupper inom NMR som är av särskilt intresse är havgruppen, kemikaliegruppen samt arbetsgruppen för hållbar konsumtion och produktion.

Övrigt

Utöver nedan särskilt föreslagna samarbeten bör också Miljömålsrådets lista över myndighetsgemensamma aktiviteter beaktas. Där finns flera åtgärder som har anknytning till Östersjöns miljö, såsom samordnad plan för genomförande av åtgärder enligt havsmiljöförordningen samt båtbottnfärger och miljöfarliga färgrester.

Näralliggande områden som faller under andra myndigheters huvudsakliga verksamhetsområden

Havsplanering och maritima strategin

Frågor som rör till exempel infrastruktur på havsbotten (gasledningar, vindkraftverk osv), dumpning, muddring, förorenade sediment och marint skräp är näralliggande områden till Naturvårdsverkets verksamhetsområde. Ansvariga myndigheter är bland andra Havs- och vattenmyndigheten, Statens Geotekniska Institut och Statens Geologiska Undersökning.

Havs- och vattendirektiven

Genomförande av åtgärdsprogrammen inom EU:s vatten och marina direktiv påverkar Naturvårdsverkets arbete. Ansvariga myndigheter är Havs- och vattenmyndigheten och Vattenmyndigheterna.

Makroregionalt samarbete

För att nå Sveriges miljö kvalitetsmål anses det viktigt att strategisk samarbete bilateralt och multilateralt med Ryssland och andra relevanta länder inom det Östliga partnerskapet. Här har Svenska Institutet (SI) en viktig roll. SI arbetar för att stärka Sveriges relationer och utveckla samarbeten med länderna runt Östersjön och i vårt närområde. Genom att skapa och finansiera möjligheter till internationellt utbyte och samarbete främjar SI en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar utveckling i regionen. En dialog mellan SI och Naturvårdsverket skulle kunna inledas om hur myndigheterna kan stödja varandra för ömsesidig nytta.

Källförteckning

Presidency Conclusions, Brussels, 29/30 October 2009, 15265/1/09 REV 1

European Union Strategy for the Baltic Sea Region, Action plan, {COM(2009) 248}, Brussels, 10.9.2015 SWD(2015) 177 final

Uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. Regeringsbeslut 2016-01-14, M2016/0008 7/Nm

Bilaga 1

Översikt hur Östersjöstrategins mål och delmål berör Naturvårdsverkets verksamhetsområde.

EUSBSR	Svenska miljömål	Naturvårdsverkets verksamhetsområde	Andra berörda svenska och pan-baltiska aktörer	Berörda PA/HA
Mål <i>Delmål</i>				
Rädda havsmiljön				
<i>Rent vatten</i>	Ingen övergödning	<ul style="list-style-type: none"> Tillsynsvägledning avseende avloppsreningsverk Tillsynsvägledning avseende dagvatten Uppföljning av miljö kvalitetsmålet Frisk luft Ingår i projekt- och styrgrupp för myndighetsprojektet CAP:s miljöeffekter 	Havs- och vattenmyndigheten Transportstyrelsen Jordbruksverket HELCOM Union of the Baltic Cities	PA Nutri PA Ship
<i>Rik och levande biologisk mångfald</i>	Ett rikt växt- och djurliv Hav i balans samt levande kust och skärgård Levande sjöar och vattendrag	<ul style="list-style-type: none"> Skydd och förvaltning av värdefulla naturområden Uppföljning av miljö kvalitetsmålen Ett rikt växt- och djurliv samt Myllrande våtmarker Uppföljning av flertalet etappmål om biologisk mångfald, inklusive etappmål om ekosystemtjänster Representera Sverige i den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster Delat nationellt ansvar för invasiva främmande arter Vägledning om strandskydd 	Havs- och vattenmyndigheten Kemikalieinspektionen Sjöfartsverket Nordiska Ministerrådet	PA Hazards PA Nutri

	<p>Giftfri miljö</p> <p>Ingen övergödning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nationell samordning av friluftsliv • Samordning av nationell och regional miljöövervakning • Nationell miljögiftsövervakning • Vägledning om miljöfarlig verksamhet • Vägledning om farligt avfall • Uppföljning av preciseringarna Oavsiktligt bildade ämnen med farliga egenskaper och Förorenad mark under miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö • Uppföljning av miljö kvalitetsmålet Frisk luft 	<p>Läkemedelsverket</p> <p>HELCOM</p> <p>Union of the Baltic Cities</p>	<p>PA Bioekonomi</p> <p>PA Ship</p>
<p><i>Ren och säker sjöfart</i></p>	<p>Generationsmålet</p> <p>Bara naturlig försurning</p> <p>Ingen övergödning</p> <p>Frisk luft</p>	<p>Berörda områden som Naturvårdsverket ansvarar för, se övriga delmål.</p>	<p>Havs- och vattenmyndigheten</p> <p>Transportstyrelsen</p> <p>HELCOM</p>	<p>PA Ship</p> <p>PA Safe</p>
<p><i>Förbättrat samarbete för en god havsmiljö</i></p>	<p>Generationsmålet</p> <p>Giftfri miljö</p> <p>Ingen övergödning</p> <p>Levande sjöar och vattendrag</p> <p>Hav i balans samt levande kust och skärgård</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grannlandssamarbete med Ryssland inom miljöfrågor • Deltagande i Arktiska rådets arbetsgrupper • Deltagande i Barentsrådets miljögrupp • Leder arbetet i flera av Nordiska Ministerrådets arbetsgrupper • Sveriges deltagande och underlag till FN:s luftvårdskonvention (CLRTAP) 	<p>Svenska Institutet</p> <p>Nordiska Ministerrådet</p> <p>HELCOM</p>	<p>HA Capacity</p> <p>PA Hazards</p>

	Frisk luft God bebyggd miljö			
Länka samman regionen				
		Berörs främst av ovan <i>Förbättrat samarbete för en god havsmiljö</i>		
Öka välståndet				
<i>Östersjö-strategin bidrar till EU 2020</i>	Generationsmålet Begränsad klimatpåverkan Frisk luft Giftfri miljö God bebyggd miljö Ett rikt växt- och djurliv	<ul style="list-style-type: none"> • Redovisning av Naturvårdsverkets bidrag till EU 2020 • Bidra till att regional tillväxt blir hållbart ur ett ekologiskt perspektiv • Miljöaspekter i EU:s strukturfonder • EU:s miljöprogram för miljöteknik och naturvård (Life+) • Åtterrporteringskrav rörande aktiviteter som bedöms öka tillgången till eller efterfrågan på miljöteknik och innovationer 	Vinnova Tillväxtverket Sveriges Kommuner och Landsting, SKL Energimyndigheten	PA Innovation HA Klimat
<i>Klimat-anpassning och förbättrad krisberedskap</i>	God bebyggd miljö Ett rikt växt- och djurliv	<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i ett regeringsuppdrag till flera myndigheter ”Plattform för hållbar stadsutveckling” 	Boverket Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut, SMHI CBSS-Baltic 2030	HA Klimat PA Nutri

			Union of the Baltic Cities	
--	--	--	-------------------------------	--